

Hur gick det med miljömålsåtgärderna?

Miljömålsuppföljningsrapport 2019

HÖRBY
KOMMUN

Innehållsförteckning

Omvärldsbevakning	
Från globalt till lokalt	4
Överblick av resultat	
Aktuella åtgärder 2019	9
Övergripande analys av resultatet	
Aktuella åtgärder 2019	10
Miljöbarometern	
Ett visuellt verktyg	12
Resultat på nämndnivå	
Kommunstyrelsen	14
Bygg- och miljönämnden	16
Barn- och utbildningsnämnden	20
Kultur- och fritidsnämnden	22
Socialnämnden	24
Tekniska nämnden	26
Uppföljningsplan	30

Författare och layoutansvarig är Ida Linné, miljöstrateg i Hörby kommun. Illustrationer av Selina Malik.

Omvärldsbevakning

Från globalt till lokalt

Globala mål för hållbar utveckling

De globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030, syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Det nationella genomförandet inkluderar kommuner och landsting likaså statliga myndigheter och Regeringskansliet. Hur de globala målen uppnås beror också på engagemanget från andra aktörer såsom frivilligorganisationer, näringsliv, fackliga organisationer och akademi.

Genom de globala målen och Agenda 2030 för hållbar utveckling har världens länder åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 till år 2030:

- utrota fattigdomen och hungern överallt
- att bekämpa ojämlikheter inom och mellan länder
- att bygga fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen
- att skydda de mänskliga rättigheterna och främja jämställdhet och kvinnor och flickors egenmakt
- att säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Målen för hållbar utveckling illustrerade utifrån de tre dimensionerna av hållbarhet (Skiss omarbetad från Stockholm Resilience Centre)

I Sverige är alla statsråd i regeringen ansvariga för genomförandet av Agenda 2030 inom sina respektive ansvarsområden.

Inom miljöarbetet är hållbarhet ett nyckelord och en övergripande målsättning för samhällsutvecklingen. För att uppnå ett hållbart samhälle måste ekonomisk utveckling, social välfärd och gemenskap förenas med ett gott miljötillstånd, precis som illustrerats i bilden på föregående sida om Agenda 2030. I den kan man se de tre dimensionerna av hållbarhet; den ekonomiska, den sociala och den ekologiska (miljömässiga). Arbetet med miljökvalitetsmålen innebär att jobba med den ekologiska, miljömässiga, dimensionen av agenda 2030.

De nationella miljökvalitetsmålen och generationsmålet

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Generationsmålet; vars syfte är att vi till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, är den övergripande målsättningen. Generationsmålet ska ge miljöpolitiken vägledning om vilka värden som skall skyddas och den samhällsanpassning som krävs för att vi ska kunna uppnå önskad miljökvalitet. Miljökvalitetsmålen beskriver det miljötillstånd i Sverige som arbetet med miljön skall leda till, alltså vad en god miljö är.

Regionala målsättningar och åtgärder

Länsstyrelsen har en samordnande och övergripande roll som regional myndighet i arbetet med miljömålen. I sin samordnande roll har Länsstyrelsen dialog med kommuner, näringsliv, frivilliga organisationer samt andra aktörer.

Länsstyrelsen arbetar även med indikatorer samt uppföljning av åtgärder. Ständigt revideras och aktualiseras de regionala miljömålen, bland annat på grund av förändringar på nationell nivå, för att målsättningarnas år har passerats eller för att det funnit behov av ändringar i målformuleringarna.

För att öka förutsättningarna att miljökvalitetsmålen ska uppnås tog Länsstyrelsen Skåne fram ett åtgärdsprogram under 2016. Under 2019 har Länsstyrelsen följt upp samtliga aktörer i Skånes arbete med miljömålen. Uppföljningen visar att många åtgärder har påbörjats och realiserats och att Skåne är på god väg att klara programmet.

Miljökvalitetsmålen syfte är att:

- Främja människors hälsa
- Värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- Ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- Bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- Trygga en god hushållning med naturresurserna

1 Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås."

2 Frisk luft

"Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

3 Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenlednings-system, arkeologiska föremål och hållristningar."

4 Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller uttrunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna."

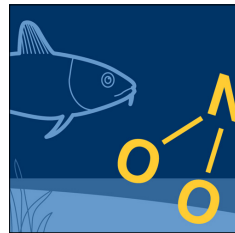
5 Skyddande ozonskikt

"Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning."

6 Säker strålmiljö

"Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning."

7 Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

8 Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenbushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

Illustrationer av Tobias Flygar.

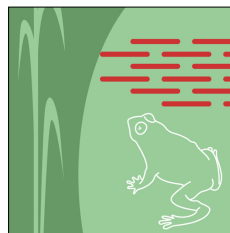
9 Grundvatten av god kvalitet

"Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag."

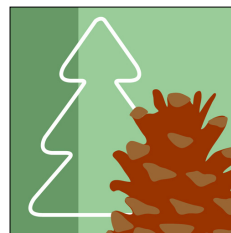
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård

"Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

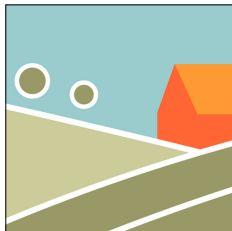
11 Myllrande våtmarker

"Våtmarkernas ekologiska och vattenbushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden."

12 Levande skogar

"Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."

13 Ett rikt odlingslandskap

"Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks."

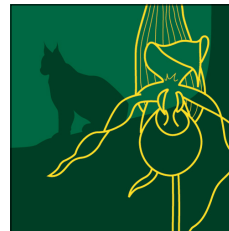
14 Storslagen fjällmiljö

"Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

15 God bebyggd miljö

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

16 Ett rikt växt- och djurliv

"Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd."

Lokala målområden för Hörby kommun

Kommunfullmäktige antog Hörby kommuns lokala miljömålsprogram 2015-12-14. Miljömålsprogrammet omfattar en bakgrundsdel som beskriver de nationella miljökvalitetsmål som berör Hörby kommun samt nulägesanalyser för fem målområden i kommunen:

- Energi- och transportsystem
- Hälsa och miljö
- Hushållning med mark- och vattenresurser
- Natur- och kulturvärden
- Konsumtion och avfall

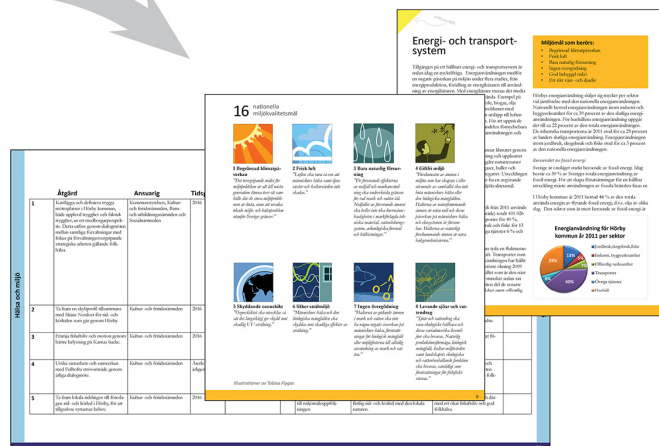
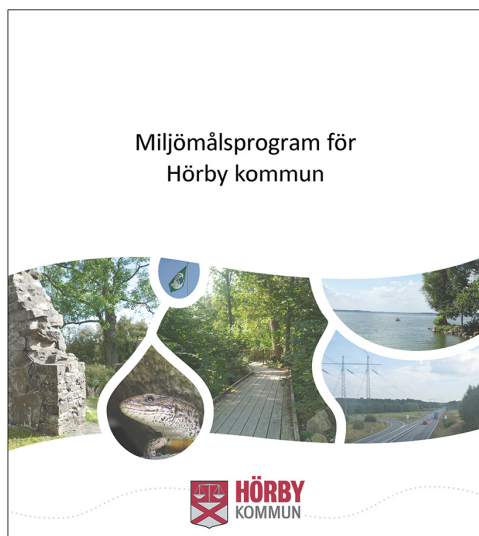
Målområdena representerar flera nationella miljökvalitetsmål och gör det enklare för kommunen att arbeta med dessa på en lokal nivå.

Utifrån nulägesanalyserna har olika åtgärder arbetats fram som finns samlade i en åtgärdsstrategi. Åtgärderna är uppdelade efter de fem målområdena. Programmet innehåller även en uppföljningsplan, som återfinns i slutet i detta dokument.

Miljömålsprogrammet är kommunens styrdokument för det interna miljöarbetet. Ansvar för att åtgärderna i programmet genomförs ligger utpekad nämnd.

Hörby kommuns miljömålsprogram i sin helhet finns publicerad på Hörby kommuns hemsida:

www.horby.se

Överblick av resultat

Aktuella åtgärder 2019

Under 2019 hade Hörby kommun totalt 20 åtgärder att arbeta med. Vissa av åtgärder har flera nämnder som ansvarig. Detta innebär att åtgärden återkommer hos utpekade nämnder.

Åtgärder per nämnd

- Kommunstyrelsen: 8 åtgärder
- Bygg- och miljönämnden: 11 åtgärder, varav 2 åtgärder faller bort då de ej är relevanta
- Barn- och utbildningsnämnden: 6 åtgärder, varav 1 åtgärd faller bort då den ej är relevant
- Kultur- och fritidsnämnden: 7 åtgärder, varav 1 åtgärd faller bort då den ej är relevant
- Socialnämnden: 5 åtgärder
- Tekniska nämnden: 11 åtgärder

Intill redovisas en matris över åtgärdernas genomförande. Färgsättningen i matrisen redovisar om åtgärden är genomförd, påbörjad eller ej påbörjad. I vissa fall finns det åtgärder som nämnden är ansvarig för men som just detta år inte är relevant.

De olika nämndernas åtgärder finns detaljerat redovisade under respektive nämnds kapitel i detta dokument.

	Åtgärden är genomförd
	Åtgärden är påbörjad
	Åtgärden är ej påbörjad
	Åtgärden är ej relevant
	Ingen uppföljning har genomförts
	Nämnden är inte ansvarig för genomförandet av åtgärden

Målområde: Energi- och transportsystem						
Åtgärd	KS	BMN	BUN	KFN	SN	TN
7						
8						
9						

Målområde: Hälsa och miljö						
Åtgärd	KS	BMN	BUN	KFN	SN	TN
4						
11						
12						

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser						
Åtgärd	KS	BMN	BUN	KFN	SN	TN
4						
5						
6						
7						

Målområde: Natur- och kulturvärden						
Åtgärd	KS	BMN	BUN	KFN	SN	TN
1						
2						

Målområde: Konsumtion och avfall						
Åtgärd	KS	BMN	BUN	KFN	SN	TN
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Totalt 20 åtgärder

Övergripande analys av resultatet

Miljömålsarbetet i Hörby kommun

Kommunen arbetar med och genomför miljömålsåtgärderna

Mycket har hänt med åtgärderna i miljömålsprogrammet sedan det antogs 2015. Resultaten från årens uppföljningar visar att fler och fler åtgärder genomförs. Av miljömålsprogrammets alla 50 åtgärder har hela 33 stycken genomförts under de fyra åren som programmet har gällt. Fortfarande så arbetas det med 2 åtgärder som planeras vara färdiga under de närmaste åren. Det är ett mycket glädjande resultat. Övergripande ser vi av resultatet att kommunen internt arbetar med och genomför flera av åtgärderna. Efter Länsstyrelsens uppföljning 2019 av det regionala åtgärdsprogrammet, *Skånska åtgärder för Miljömålen*, gjordes en ranking. Där kom Hörby kommun på en glädjande andraplats i nordöstra Skåne och på en ärofylld sjätteplats bland Skånes 33 kommuner. En trolig anledning till detta är att i arbetet med att ta fram åtgärder till miljömålsprogrammet anammades mycket av det regionala åtgärdsprogrammet. Regionens åtgärder kokades ned och anpassades efter de lokala förutsättningarna. Eftersom kommunens verksamheter sedan konsekvent har jobbat med att genomföra och följa upp åtgärderna har vi nått resultat.

Aktuella åtgärder 2019

Antalet genomförda åtgärder i årets miljömåluppföljning är 75 procent för hela kommunen* och varierar mellan 64 och 86 procent i nämnderna. Överlag så är resultatet mycket gott, då majoriteten av nämnderna har över 80 procent genomförda åtgärder i miljömålsprogrammet. Antalet åtgärder som ej är relevanta är fortsatt relativt högt, 7,5 procent, vilket tydligt pekar på vikten av att formulera om och ta fram nya åtgärder för det fortsatta arbetet. Sammanfattningsvis så genomförs fler och fler miljömålsåtgärder för varje år.

* Resultatet avser alla nämnder förutom kommunstyrelsen

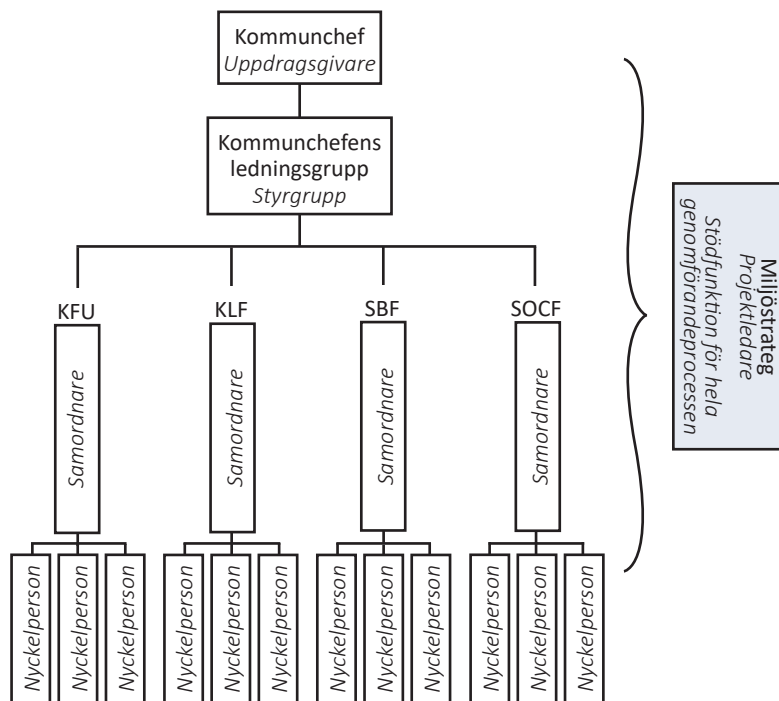
Aktualisering och revidering

Det finns ett behov av att se över, aktualisera och revidera åtgärdsstrategin. För 2020 och framåt finns inga nya åtgärder att jobba med och åtgärdsstrategin har löpt ut. Avfallsplanen har exempelvis reviderats och de nya åtgärderna behöver föras in i åtgärdsstrategin. Även Miljömålsprogrammet behöver ses över för beslut om aktualisering under rådande mandatperiod.

Implementering och ansvar

En viktig del under aktualisering och revideringsprocessen och en av de stora utmaningarna som kommunen har haft är det interna implementeringsarbetet av miljömålsprogrammet och dess åtgärdsstrategi. Åtgärderna behöver planeras in i verksamhetsplaner, såväl interna för verksamheten men även inom de politiska verksamhetsplanerna. Resultatet vid god implementering blir att åtgärdsarbetet blir välkänt och en del av det vardagliga arbetet samt att arbetet löper mer effektivt.

God implementering av åtgärdsstrategin underlättar även planering av kommande åtgärder och framåt i tiden. För att kommunen ska uppnå en god implementering krävs det att den interna miljömålsorganisationens arbete är spritt till flera personer enligt organisationsskissen nedan. Ett bra miljömålsarbete kräver en stabil intern miljömålsorganisation där arbetet är välkänt, från de centrala delarna av kommunen ut till gräsrotsnivå inom kommunens verksamheter.

Organisationsskiss över den interna miljömålsorganisationen.

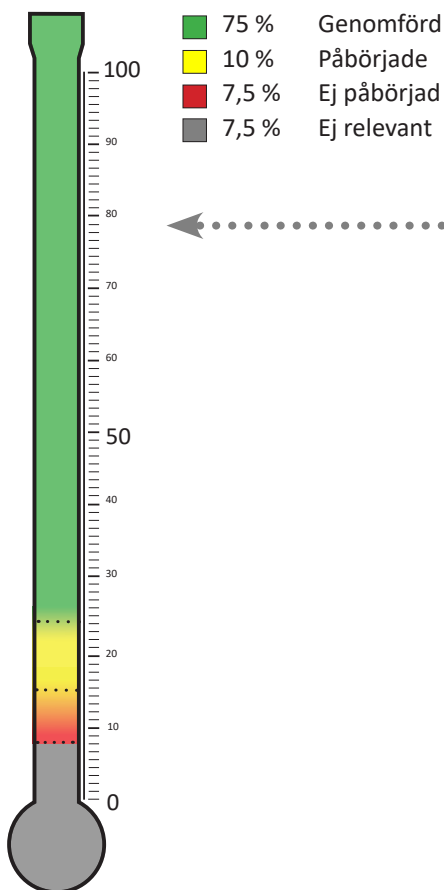
Miljöbarometern

Ett visuellt verktyg

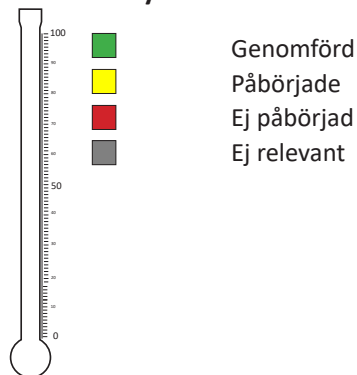
Miljömålsbarometern är ett visuellt verktyg för att följa upp genomförandet av åtgärdsstrategin. Miljöbarometern visar resultatet i procent och därmed kan kommunens nämnder jämföras med varandra.

Varje nämnds miljömålsbarometer finns utförligt redovisad under respektive nämnds kapitel i detta dokument.

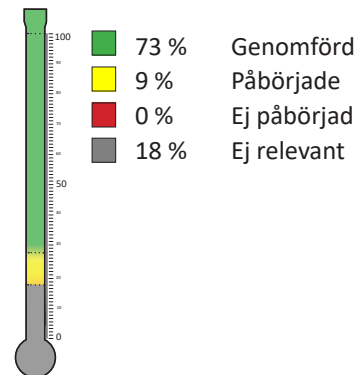
Kommunens samlade miljöbarometer

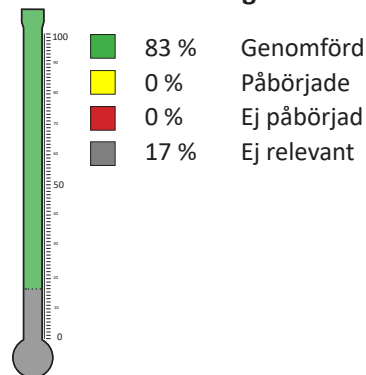
Kommunstyrelsen

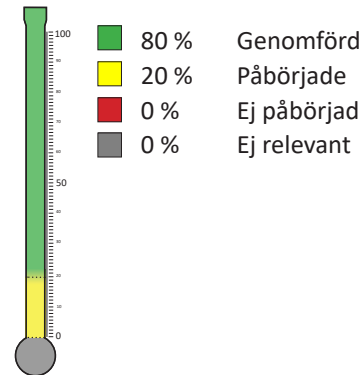
Bygg- och miljönämnden

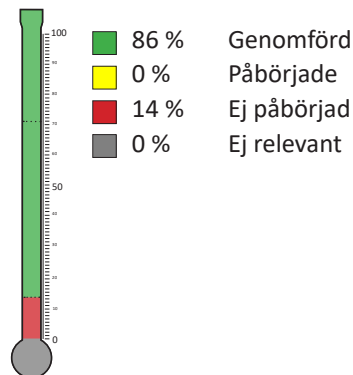
Barn- och utbildningsnämnden

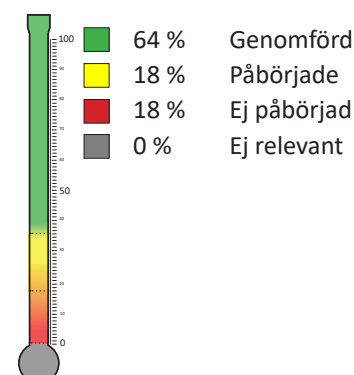
Socialnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Tekniska nämnden

Resultat

Kommunstyrelsen

Aktuella åtgärder 2019

Under 2019 hade kommunstyrelsen 8 åtgärder att genomföra. Fem åtgärder är genomförda och tre åtgärder har ej följts upp.

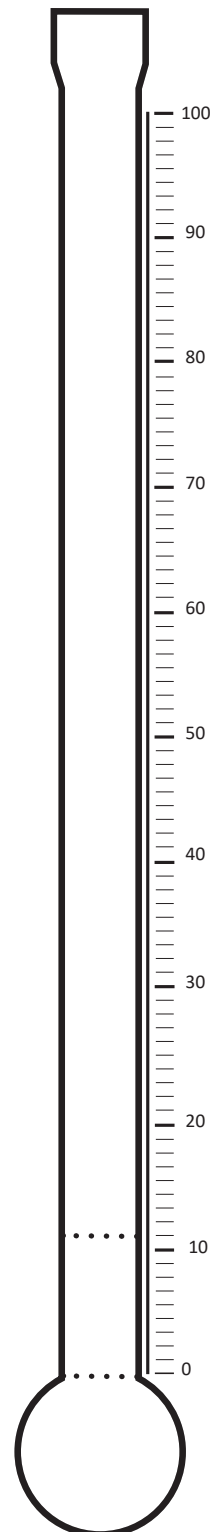
Resultatet av kommunstyrelsens arbete med miljömålsåtgärderna 2019 går ej att sammanställa då tre åtgärder återstår att följa upp.

Planerade åtgärder 2020

Miljömålprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum varför Kommunstyrelsen fortsätter att arbeta åtta åtgärder under 2020. Åtgärderna för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant
Ej uppföljd

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. De fordon som beställts har följt inköspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden har inte följts upp av förvaltningen.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden har inte följts upp av förvaltningen

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden har inte följts upp av förvaltningen
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är genomförd.
17 *	Ställa kompetenskrav inom avfallslagstiftningen på den som ska inventera byggnaden inför rivning.		Åtgärden är genomförd. Krav som ställs sedan mars 2019: Ha kännedom om och med god marginal följa relevant miljölagstiftning. Utföra kvalitets- och miljörevision i entreprenaden. Kvalitets- och miljöplan ska vara tillgänglig och uppdaterad vid tillfället för revisionen.
18 *	Ställa krav på hanteringen av bygg- och rivningsavfallet i upphandlingen och följa upp att kraven efterlevs.		Åtgärden är genomförd. Krav som ställts och hur dessa följts upp: Tillse att all verksamhetsavfall som uppkommer i samband med entreprenaden källsorteras och bortforslas. Ha kännedom om och med god marginal följa relevant miljölagstiftning. Uppföljning: Entreprenören ska ange hur beställarens krav ska tillgodoses. Utföra kvalitets- och miljörevision i entreprenaden.
20 *	De miljöbästa åtgärdsalternativen, som till exempel behandling och återvinning av förorenade massor, ska utredas och övervägas i samband med sanerings- och efterbehandlingsprojekt.		Åtgärden är genomförd. De miljöbästa åtgärdsalternativen har beaktats i utbyggnaden av gång- och cykelväg utmed Ystadsvägen under 2019.

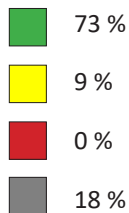
Bygg- och miljönämnden

Aktuella åtgärder 2019

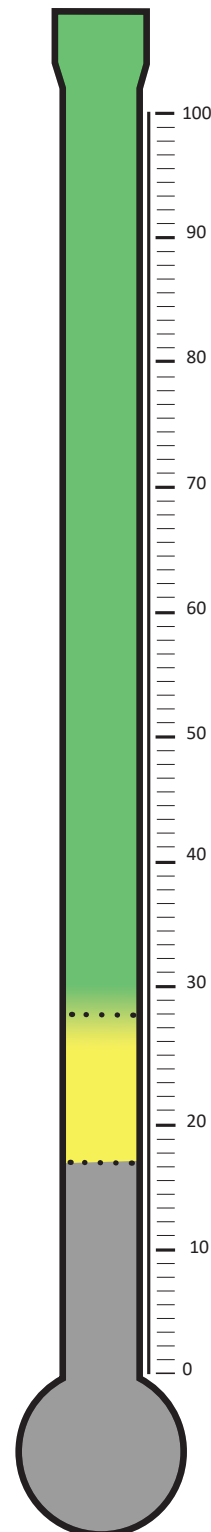
Under 2019 hade bygg- och miljönämnden elva åtgärder att genomföra. Av dessa elva åtgärder var två åtgärder inte relevanta då bygg- och miljönämnden inte har gjort några relevanta upphandlingar som avses i åtgärden eller inte är fastighetsägare eller hyresgäst. Åtta av åtgärderna är helt genomförda och en är påbörjad.

Planerade åtgärder 2019

Miljömålsprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålsprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum eller slutdatum längre fram i tiden varför bygg- och miljönämnden fortsätter att arbeta med elva åtgärder under 2020. Åtgärderna för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
7 *	Energitillsyn på företag och lantbruk enligt PROEFF 3:s framtagna checklista.		Åtgärden är genomförd. Energitillsyn utförs vid ordinarie tillsyn på de företag som besöks under året. Under 2019 har det utförts i Länsstyrelsens projekt "Incitament för energieffektivisering i små och medelstora företag".
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. De fordon som beställts har följt inköspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är genomförd. All personel har fått utbildning i ECO-driving tidigare år, eller så nytt körkort att det ingått i körkortsutbildningen.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4 *	Vid tillsyn av enskilda avlopp ska krav på åtgärder ställas på anläggningar som inte uppfyller dagens krav på rening.		Åtgärden är genomförd. Tillsynen bedrivs områdesvis, där alla anläggningar går igenom och krav ställs på de som inte uppfyller kraven på dagens rening.
5 *	Vid alla inspektioner, gällande lantbruk, ska information om kadmium lämnas.		Åtgärden har genomförts tidigare år men har haft ett uppehåll under just 2019. Broschyren finns och kommer att användas i tillsynen även framöver. De flesta lantbruk har fått informationen från tidigare inspektioner.
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd.
7 *	Inventering av förorenad mark inom pågående verksamheter.		Åtgärden är genomförd. Under 2019 har fem pågående verksamheter riskklassats i smaband med ordinarie tillsyn.

Målområde: Natur- och kulturvärden

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
2 *	Revidering av naturvårdsplan		Åtgärden är påbörjad. Alla ca 100 områden i gällande naturvårdsplan från 2001 har fått sina gränser justerade och stora områden har delats upp i mindre. Dessutom har några nya tillkommit. I kommande naturvårdsprogram kommer det finnas över 200 områden. Alla nya områden är inventerade och så gott som alla gamla har återbesökts under 2014-2019.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 ✱	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är ej aktuell då inga upphandlingar gjorts där dessa frågor varit aktuella.
14 ✱	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej aktuell då bygg- och miljönämnden inte är fastighetsägare eller hyresgäst.
19 ✱	Bedriva tillsyn över hanteringen av bygg- och rivningsavfall och skapa rutiner så att miljöförvaltningen informeras vid inventeringen och när rivningen påbörjas.		Har genomförts när det är aktuellt. Rutiner finns framtagna sedan tidigare.

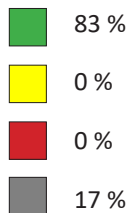
Barn- och utbildningsnämnden

Aktuella åtgärder 2019

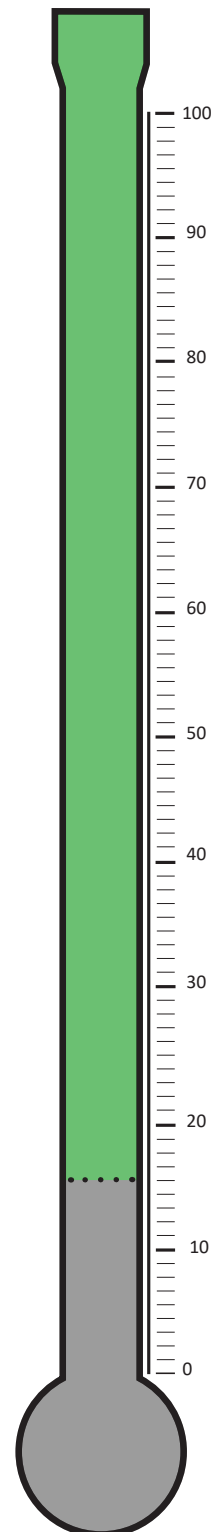
Under 2019 hade barn- och utbildningsnämnden sex åtgärder att genomföra. Av dessa sex åtgärder var en ej relevant då verksamheten inte har några medarbetare som reser mycket i tjänsten vilket denna åtgärd handlar om. De återstående fem av nämndens åtgärder är genomförda.

Planerade åtgärder 2020

Miljömålprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum varför Barn- och utbildningsnämnden fortsätter att arbeta sex åtgärder under 2020. Åtgärderna för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. De fordon som beställts har följt inköspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är ej relevant då det inte körs mycket i tjänsten.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. All fisk som serveras i de kommunala verksamheterna kommer från hållbart fiske. Detta är också en del av den kravspecifikation vi ställer i samband med upphandling.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Vi använder oss av upphandlingsenheten och kommunens upphandlingspolicy.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är genomförd. I våra verksamheter jobbar personal och elever/barn aktivt och kontinuerligt med miljöfrågor och avfallshantering. Kontinuerliga förbättringar gällande uppmärkning av sorteringskärl görs samt olika teman inom området tar plats i det vardagliga arbetet i verksamheterna.
15 *	Inom ramen för varje skolas systematiska kvalitetsarbete hanteras uppföljningen av lokala miljömål/miljöarbeten.		Åtgärden är genomförd. Våra verksamheter jobbar aktivt med den framtagna miljöpolicyn, vilket är ett pågående arbete.

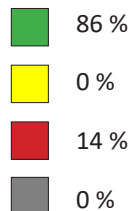
Kultur- och fritidsnämnden

Aktuella åtgärder 2019

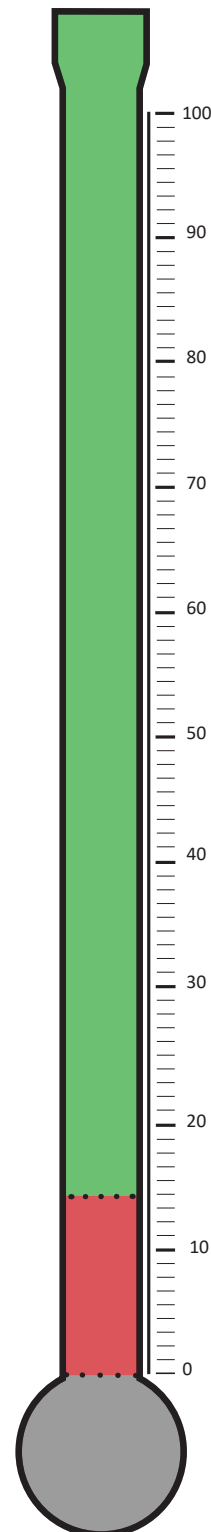
Under 2019 hade kultur- och fritidsnämnden sju åtgärder att genomföra. Endast en av nämndens åtgärder har inte påbörjats och resten är genomförda.

Planerade åtgärder 2019

Miljömålsprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålsprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum eller ett slutdatum längre fram i tiden varför Kultur- och fritidsnämnden fortsätter att arbeta sju åtgärder under 2020. Åtgärder för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. De fordon som beställts har följt inköspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är genomförd. De personer som använder fordon regelbundet i sitt arbete har genomfört utbildningen.

Målområde: Hälsa och miljö

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4 *	Utöka samarbete och samverkan med Fulltofta strövområde genom årliga dialogmöte.		Åtgärden är genomförd. Årliga dialoger sker. Finns potential till ökat samarbete och samverkan.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. Det förekommer ingen rödlistad fisk i våra verksamheter.

Målområde: Natur- och kulturvärden

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
1 *	Framtagande av kulturmiljöplan.		Åtgärden är inte påbörjad. En styrgrupp för att ta fram en handlingsplan för kulturen i Hörby är bildad på initiativ av KS. Frågan om kulturmiljöplanen kommer att hanteras inom ramen för det uppdraget. Beslut att vänta under 2020

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Upphandlingspolicyn följs. Kultur- och Fritid hanterar väldigt få upphandlingar på egen hand. Från 2020 har kommunen en gemensam upphandlingsenhet med Östra Göinge och Osby vilket än mer kommer att säkra kvaliteten på upphandlingarna.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshantering inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är genomförd. Vi har inte fått klagomål till oss varav inga punktinsatser har gjorts. Vid nybyggnationen av lågehällarna har MERAB varit inkopplade som stöd för utformning av avfallshantering

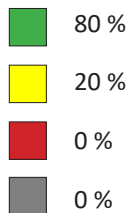
Socialnämnden

Aktuella åtgärder 2019

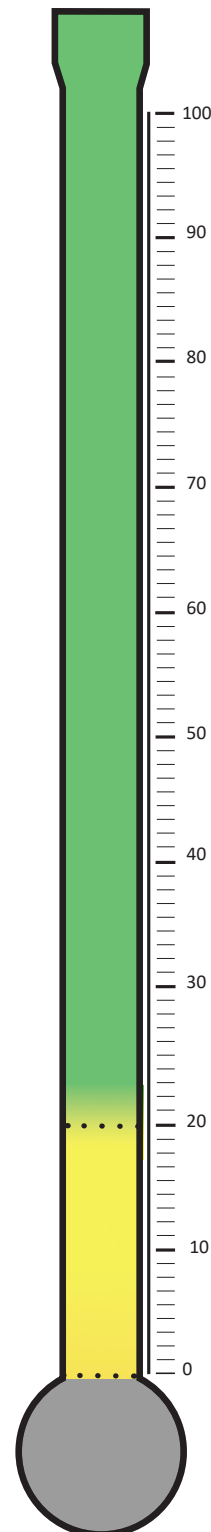
Under 2019 hade socialnämnden fem åtgärder att genomföra. Fyra av nämndens åtgärder är genomförda och en är påbörjad.

Planerade åtgärder 2020

Miljömålprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum varför Socialnämnden fortsätter att arbeta fem åtgärder under 2020. Åtgärdena för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 ✿	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. De fordon som beställts har följt inköbspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 ✿	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är påbörjad. Förvaltningen har utbildat de flesta, dock ej alla.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 ✿	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 ✿	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd.
14 ✿	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshantering inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är genomförd.

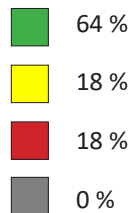
Tekniska nämnden

Aktuella åtgärder 2019

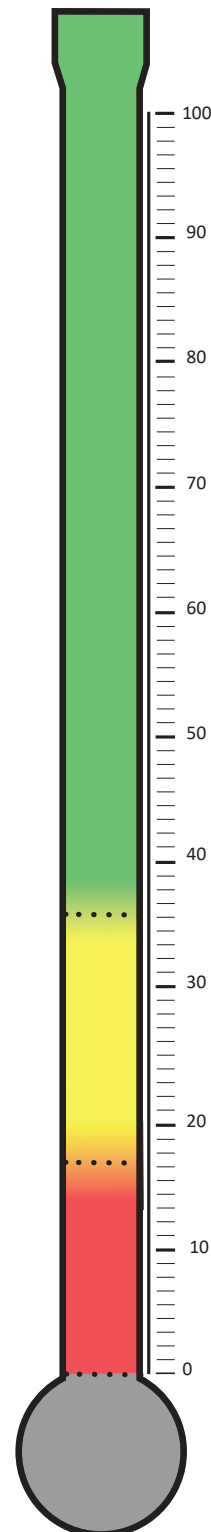
Under 2019 hade tekniska nämnden elva åtgärder att genomföra. Sju åtgärder är genomförda och två är påbörjade. Två åtgärder bedöms inte som påbörjade

Planerade åtgärder 2020

Miljömålsprogrammets åtgärdsstrategi, som är det dokument som anger med vad nämnderna ska arbeta med inom miljöområdet, löpte ut 2019. I Miljömålsprogrammet finns dock ett antal åtgärder utpekade på varje nämnd som är årligen återkommande. Dessa åtgärder har inget tydligt slutdatum varför Tekniska nämnden fortsätter att arbeta elva åtgärder under 2020. Åtgärderna för 2020 markeras med * i resultatet.

Genomförd
Påbörjad
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 ✿	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. Kommunservice Måltider har för avsikt att hantera måltidstransporterna i egen regi. Under 2019 har två fordon införskaffats för ändamålet. De två fordonen drivs med el respektive Biogas. I övrigt så har de fordon som beställts följt inköspolicyn när det gäller drivmedel. Miljöbilarna har gas som drivmedel och ersatte bla diesel och bensin/hybridbilar.
9 ✿	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är inte genomförd. Inga utbildningstillfällen för ECO-driving har hållits under 2019. Kommunservice måltider har under året ej haft någon körning i tjänsten under 2019. Lokalvården och fastighetsavdelningen har inte kartlagt de som genomgått ECO-drivning sedan tidigare. Gata/park har påbörjat åtgärden.

Målområde: Hälsa och miljö

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
11 ✿	Vid utbyggnad eller upprustning av gång- och cykelvägar ska gällande trafikplan beaktas.		Åtgärden har ej fullt ut kunnat genomföras på grund av rådande ekonomiska läge (har ej kunnat prioriteras). Under 2019 har ny GC-väg byggt mellan Lybyvägen och Krooksgatan
12 ✿	Redovisning av ekologiska livsmedelsinköp i skola och omsorg uppfyller fastställda mål i kostpolitiskt program eller liknande dokument.		Kommunfullmäktige beslutade att ta bort de ekologiska målen från kommunens måltidspolicy.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 ✿	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. All fisk som serveras i de kommunala verksamheterna kommer från hållbart fiske. Detta är också en del av den kravspecifikation vi ställer i samband med upphandling

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
13 ✿	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Kommunservice Måltider följer gällande policy och, i den mån det är möjligt, ställs högra krav på miljö och energi. Lokalvärden följer gällande upphandlingspolicy.
14 ✿	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshantering inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är påbörjad. Rutin för avfalls- och klagomålshantering skall finnas klar i Hyresgästhandboken under våren 2020. Få klagomål har inkommit till förvaltarna under 2019.
16 ✿	Fler mindre livsmedelsupphandlingar för att möjliggöra att mindre livsmedelsföretag kan delta vid upphandling.		Åtgärden är påbörjad. I gällande och kommande livsmedelsupphandling har hänsyn tagits för att möjliggöra för fler företag att delta. I gällande avtal kommer allt färskt kött från en lokal leverantör.
17 ✿	Ställa kompetenskrav inom avfallslagstiftningen på den som ska inventera byggnaden inför rivning.		Åtgärden är genomförd. Krav som ställs sedan mars 2019: Ha kännedom om och med god marginal följa relevant miljölagstiftning. Utföra kvalitets- och miljörevision i entreprenaden. Kvalitets- och miljöplan ska vara tillgänglig och uppdaterad vid tillfället för revisionen.
18 ✿	Ställa krav på hanteringen av bygg- och rivningsavfallet i upphandlingen och följa upp att kraven efterlevs.		Åtgärden är genomförd. Krav som ställts och hur dessa följts upp: Tillse att all verksamhetsavfall som uppkommer i samband med entreprenaden källsorteras och bortforslas. Ha kännedom om och med god marginal följa relevant miljölagstiftning. Uppföljning: Entreprenören ska ange hur beställarens krav ska tillgodoses. Utföra kvalitets- och miljörevision i entreprenaden.
20 ✿	De miljöbästa åtgärdsalternativen, som till exempel behandling och återvinning av förorenade massor, ska utredas och övervägas i samband med sanerings- och efterbehandlingsprojekt.		Åtgärden är genomförd. De miljöbästa åtgärdsalternativen har beaktats i utbyggnaden av gång- och cykelväg utmed Ystadsvägen under 2019.

Uppföljningsplan

Uppföljning av miljömålsprogrammets åtgärder är en viktig faktor för att miljömålen ska nås. Genom uppföljningen konstateras om de utförda åtgärderna ger ett tillräckligt bra resultat eller om ytterligare resurser behöver sättas in för att nå målen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att en årlig uppföljning av åtgärderna sammanställs i samband med kommunens bokslut.

Rutiner och riktlinjer för uppföljningsarbetet arbetas in i kommunens riktlinjer för bokslutsarbetet.

